

Niá»m Tin Viá»† Nam

<http://www.niemtinvietnam.net/dacsan>

Hai vá»n Ä'á»• vá» «a nêu trên buá»™c Má»¹ và phÆ°Æjng Tây phá°Æi chá°p nhá°-n nhá»ng thay Ä'á»•i lá»n chÆ°a tá»ng có. Thá°ng cá»- cá»§a tá»ng thá»ng Obama, cá»§a thá»§ tÆ°á»ng Nhá°-t Hatoyama và nhiá»•u hiá»†n tÆ°á»ng chính trá» và kinh tá°¿ khác á»Ý các nÆ°á»c phÆ°Æjng Tây khá°ng Ä'á»nh thá»±c tá°¿ này.

Ba là, trong tình hình kinh tá°¿ thá°¿ giá»i nói trên, các cÆ°á»ng quá»c Trung Quá»c, Nga, á°n Ä'á»™ - và má»™t phá°§n nào ná»-a là má»™t sá» ná»n kinh tá°¿ Ä'ang ná»i lên á»Ý châu Má»¹ La-tinh tiá°¿p tá»c má°jnh lên. Ä'á°c biá»†t, trong thá°-p ká»- vá» «a qua Trung Quá»c ngày càng cá»§ng cá» và phát huy vá» thá°¿ cá»§a mình vá»i tính cách là "công xÆ°á»Ýng thá°¿ giá»i", là chá»§ ná»£ lá»n nhá°†t thá°¿ giá»i, và bây giá»• Ä'ang Ä'i rá°† nhanh trên con Ä'Æ°á»ng trá»Ý thành cÆ°á»ng quá»c quân sá»±.

Tác Ä'á»™ng cá»™ng hÆ°á»Ýng cá»§a 3 hiá»†n tÆ°á»ng vá» «a trình bày trên phá°Æi chÄfng Ä'ã chá°m dá»©t thá»i ká»³ há°-u chiá°¿n tranh lá°jnh - mà Ä'íá»fm ná»i bá°-t là Má»¹ tá» « vá» thá°¿ siêu cÆ°á»ng vÆ°á»†t trá»™j, Ä'á»f chuyá»fn dá°§n sang má»™t cá»c diá»†n quá»c tá°¿ Ä'a cá»±c, trÆ°á»c má°t là cá»c diá»†n má»™t siêu Ä'a cÆ°á»ng? á»ž má»©c Ä'á»™ nhá°†t Ä'á»nh trên phÆ°Æjng diá»†n kinh tá°¿, sá»± suy yá°¿u cá»§a Ä'á»ng USD cùng vá»i sá»± ná»i lên cá»§a má»™t sá» Ä'á»ng tiá»n khác cÄ°ng góp phá°§n tá°jo nên cá»c diá»†n quá»c tá°¿ nói trên.

NhÆ° vá°-y, phá°Æi chÄfng Biá»fn Ä'ông Ä'ang bÆ°á»c vào má»™t thá°¿ giá»i vá»i Ä'á»a kinh tá°¿ và Ä'á»a chính trá» rá°† khác so vá»i trÆ°á»c?

Nói riêng vá»• khu vá»±c Biá»fn Ä'ông trong bá°£n Ä'á» Ä'á»a chính trá» thá°¿ giá»i hiá»†n nay, còn phá°Æi lÆ°u ý Ä'á°¿n câu há»i: Sá»©c má°jnh kinh tá°¿ và quân sá»± tá°ji chá»- cá»§a Trung Quá»c và sá»± suy giá°£m thá»±c lá»±c và á°£nh hÆ°á»Ýng cá»§a Má»¹ phá°Æi chÄfng là hai yá°¿u tá» khiá°¿n cho khu vá»±c Ä'á»a lý này Ä'ã tiá»m tàng xu thá°¿ lÆ°á»jng cá»±c? Ná°¿u thá»±c trá°jng này Ä'Æ°á»£c xác nhá°-n, Biá»fn Ä'ông và các quá»c gia trong vùng sá°½ có thêm nhiá»•u vá»n Ä'á»• phá»©c tá°jp má»i.

Trong quá khá»©, các nÆ°á»c nhá»• trong khu vá»±c Ä'ông Nam Á Ä'ã tích lÄ°y Ä'Æ°á»£c cho mình không ít nhá»ng kinh nghiá»†m và nhá»ng cái giá phá°Æi trá°£ cho cái thá°¿ lÆ°á»jng cá»±c thá»i ká»³ chiá°¿n tranh lá°jnh trÆ°á»c kia, nhá°†t là thá»i ká»³ á°y tá°ji khu vá»±c này vá°«n có các cuá»™c chiá°¿n tranh nóng cá»c bá»™. Khác chÄfng hiá»†n nay xu thá°¿ lÆ°á»jng cá»±c có thá»f hình thành tá°ji vùng Ä'ông Nam Á hiá»†n nay không có hoá°c chÆ°a có cá»c diá»†n chiá°¿n tranh lá°jnh, nhÆ°ng nhá»ng vá»n Ä'á»• xu thá°¿ lÆ°á»jng cá»±c ngày nay Ä'á°t ra cho các nÆ°á»c nhá»• trong khu vá»±c này có lá°½ sá°½ cùng chung má»™t há»† quá°£: các nÆ°á»c nhá»• luôn luôn phá°Æi gánh chá»u tác Ä'á»™ng giảnh giá°-t giá»-a hai cá»±c. Không loá°ji trá» « khá°£ nÄfng trong bá»i cá°£nh má»i này quýá»n lá»±c bao giá»m cá°£ quýá»n lá»±c má»m Trung Quá»c có thá»f giảnh thêm má»™t lá»£i thá°¿ nào Ä'ó - nhá°†t là á°£nh hÆ°á»Ýng cá»§a Trung Quá»c Ä'á»i vá»i các nÆ°á»c chá°-m phát triá»fn hÆjnh trong khu vá»±c. TrÆ°á»c má°t Trung Quá»c Ä'ang muá»n Ä'á°y má°jnh sá»- dá»¥ng Ä'á»ng nhân dân tá»† trong thÆ°Æjng má°ji song phÆ°Æjng tá°ji Ä'ây Ä'á»f má»Ý rá»™ng á°£nh hÆ°á»Ýng cá»§a mình - nhá°†t là Ä'á»i vá»i các nÆ°á»c kém phát triá»fn hÆjnh trong vùng.

III. Trung Quá»c Ä'ang Ä'i quá nhanh trên con Ä'Æ°á»ng trá»Ý thành siêu cÆ°á»ng, hay chá»% vì á°£nh hÆ°á»Ýng cá»§a Má»¹ giá°£m sút nhanh?

Xét riêng vá»• má°t Ä'á»a chính trá», câu há»i này Ä'Æ°á»£c Ä'á°t ra không Ä'Æjnh thuá°§n chá»% liên quan Ä'á°¿n tá»c Ä'á»™ chuyá»fn dá»ch tÆ° thá°¿ chính trá» hiá»†n nay cá»§a hai nÆ°á»c này trên thá°¿ giá»i.

Thá»±c chá°†t cá»§a câu há»i này Ä'á»¥ng chá°jm Ä'á°¿n phÆ°Æjng thá»©c "Ä'i" cá»§a hai quá»c gia quan trá»ng nhá°†t này - nÆ°á»c lá»n và Ä'ông dân nhá°†t thá°¿ giá»i và chá°ng bao lâu ná»-a sá°½ có quy mô kinh tá°¿ lá»n thá»© hai thá°¿ giá»i, và nÆ°á»c hiá»†n nay vá°«n tá»ng và vá°«n còn Ä'á»©ng trÆ°á»c nó! Tá»c Ä'á»™ trÆ°á»c há°¿t và chá»§ yá°¿u chá»% là ká°¿t quá°£ chá°jy Ä'ua giá»-a hai nÆ°á»c, còn phÆ°Æjng thá»©c Ä'i cá»§a hai nÆ°á»c thì lá°ji tác Ä'á»™ng Ä'á°¿n toàn thá»f thá°¿ giá»i còn lá°ji.

Nói thô thiá»fn, phÆ°Æjng thá»©c Ä'i cá»ša má»™t bên dá»n Ä'á»žn viá»†c trá»Ÿ thành công xÆ°á»Ÿng thá»ž giá»i và chá»š ná»£ lá»n nhá»†t thá»ž giá»i, và»i nhá»ng phÆ°Æjng thá»©c Ä'á»i và»i bên trong là gá»šn nhÆ° phát triá»fn và»i bá»† cá»© giá» nào, còn Ä'á»i và»i bên ngoài thì Ä'ía»fm ná»i bá»-t là chá»š nghÄ»a thá»±c dân má»i cá»ša Trung Quá»c Ä'Æ°á»£c thá» «a nhá»-n là thành công hÆjn chá»š nghÄ»a thá»±c dân má»i cá»ša các nÆ°á»c thá»±c dân cÄ»...

Tuy nhiên, tá»ji các nÆ°á»c Trung Quá»c Ä'á»žn, cÄ»ng bá»-t Ä'á»šs xuá»† hiá»†n sá»± phá»£n kháng nhá»†t Ä'á»nh cá»ša nhân dân sá»Ÿ tá»ji. Trong khá»šng hoá»£ng kinh tá»ž thá»ž giá»i hiá»†n nay, có nhiá»u ý kiá»žn coi kinh tá»ž Trung Quá»c là má»™t Ä'ía»fm sáng vì tính nÄ»ng Ä'á»™ng cá»ša nó và thá» «a nhá»-n: Trung Quá»c Ä'ang kiá»žm lá»£i tá»t nhá»†t trong cuá»™c khá»šng hoá»£ng kinh tá»ž thá»ž giá»i hiá»†n nay.

PhÆ°Æjng thá»©c Ä'i cá»ša bên kia - tiêu biá»fu là cuá»™c chiá»žn tranh Iraq. Có thá»f nhá»-n xét khái quát: Tính chính Ä'áng cá»ša cuá»™c chiá»žn tranh này không có sá»©c thuyá»žt phá»†c, ká»žt cá»†c cuá»™c chiá»žn tranh này Ä'em lá»ji nhiá»u tá»n thá»†t và gá»nh ná»ng cho ngÆ°á»i dân các nÆ°á»c Iraq, Má»¹ và Ä'á»ng minh, Ä'á»ng thá»i khiá»žn cho quyá»n lá»±c Má»¹ suy giá»£m nhanh. Ngày nay á»£nh hÆ°á»Ÿng Má»¹ bá»† thu há»p rõ rá»†, nÆ°á»c Má»¹ phá»£i chá»†p nhá»-n thay Ä'á»i trên các phÆ°Æjng điá»†n kinh tá»ž, chính trá»† và ngoá»ji giao.

Ä'Æ°Æjng nhiên sá»± phá»£n cá»ša chá»š nghÄ»a tân tá»± do trong kinh tá»ž Má»¹ cÄ»ng góp phá»šn quan trá»ng vào thá»±c trá»ng này. Tham gia vào ká»žt cá»†c hiá»†n nay cá»ša nÆ°á»c Má»¹ phá»£i chÄ»ng còn có sá»± ngá»jo má»jn cá»ša quyá»n lá»±c trong hai nhiá»†m ká»³ thá»i tá»ng thá»ng Bush: cái gì tá»t cho Má»¹ sá»½ tá»t cho các nÆ°á»c khác, quy má»™t sá»† nÆ°á»c vào "trá»†c ma quá»..." Sá»± ngá»jo má»jn này sá»½ dá»n cá»ša Má»¹ và thá»ž giá»i Ä'i tá»i Ä'âu, ná»žn giá»£ thiá»žt rá»±ng tá»ng thá»ng Bush Ä'á»†t Ä'Æ°á»£c các má»†c tiêu trong chiá»žn tranh Iraq? Trong tranh cá»-, không phá»£i ngá»u nhiên Obama Ä'á»-t vá»†n Ä'á»n nÆ°á»c Má»¹ phá»£i xem lá»ji mình và phá»£i thay Ä'á»i và cho rá»±ng có thá»f thay Ä'á»i.

Tuy nhiên, câu há»i "Má»¹ có thá»f thay Ä'á»i Ä'Æ°á»£c hay không, thay Ä'á»i nhÆ° thá»ž nào?" vá»n á»Ÿ phía trÆ°á»c. Kinh nghiá»†m lá»†ch sá»- tá» « xÆ°a Ä'á»žn nay chÆ°a cho thá»†y má»™t Ä'á»ž chá»ž nào có thá»f tá»± thay Ä'á»i. NhÆ°ng có lá»½ Má»¹ có thá»f thay Ä'á»i, lý do là Ä'á»žn nay Má»¹ má»i chá»% là siêu cÆ°á»ng chá»© chÆ°a phá»£i là Ä'á»ž chá»ž, nghÄ»a là vá»n chÆ°a có cái Pax Americana trên thá»ž giá»i!

Nói thá»ng thá»n, hai phÆ°Æjng thá»©c "Ä'i" cá»ša hai bên nhÆ° vá»-y gây ra rá»†t nhiá»u há»-u quá»£ tai há»ji cho chính nhân dân nÆ°á»c há» và cho thá»ž giá»i còn lá»ji. Cá»£ hai phÆ°Æjng thá»©c Ä'i nhÆ° vá»-y góp phá»šn riêng cá»ša nó vào cuá»™c khá»šng hoá»£ng kinh tá»ž thá»ž giá»i hiá»†n nay, Ä'á»f lá»ji nhiá»u há»† quá»£ chính trá»† khác mà thá»ž giá»i còn lá»ji Ä'ang phá»£i gá»nh chá»u. Ä'ây là nhá»ng vá»†n Ä'á» rá»†t Ä'áng Ä'Æ°á»£c má»† xá» Ä'á»f rút ra nhá»ng ká»žt luá»-n cho nhá»ng Ä'ía»u cá»šn tránh cho thá»ž giá»i trong hiá»†n tá»ji và tÆ°Æjng lai.

Tá»ng thá»ng Obama tá»ji phiên há»p Ä'á»ji há»™i Ä'á»ng Liên Hiá»†p quá»c ngày 23-10-2009 tuyên bá»†: "...Ä'á»† Ä'ê»n lu»c thê» giÆj»i phá»£i chuyê»n sang mô»†t hÆ°Æjng mÆj»i. Chu»ng ta phá»†i dâ»n thân và»€o mô»†t thÆj»i Ä'á»†i tiê»p cã»n mÆj»i dÆ°£a trên quyê»n lÆj»i chung và»€ cu»ng tôn trö»ng nhau...". Tá»ji điá»...n Ä'àn Ä'á»i thoá»ji chiá»žn lÆ°á»£c và kinh tá»ž Má»¹ - Trung (khai má»jic phiên Ä'á»šs tiên tá»ji Washington ngày 27-09-2009 tá»ng thá»ng Obama còn cho rá»±ng "má»i quan há»† giá»-a Hoa Ká»³ và Trung Quá»c sá»½ Ä'á»nh hình cho thá»ž ká»- 21." Ná»žn nÆ°á»c Má»¹ Ä'á»nh biá»žn nhá»ng lá»i nói thành viá»†c làm có lá»£i cho thá»ž giá»i, chá»c chá»n sá»½ phá»£i xem lá»ji phÆ°Æjng thá»©c "Ä'i" cá»ša mình trong suá»†t thá»i ká»³ há»-u chiá»žn tranh lá»jn.

Trong Ä'ía»†n chúc má»ng phiên há»p Ä'á»šs tiên cá»ša điá»...n Ä'àn Má»¹ - Trung nói trên, Chá»š tá»†ch Há» "Cá»m Ä'ào viá»žt: "Cá»£ Trung Quá»c và Má»¹ gá»nh vá»c trên vai trách nhiá»†m quan trá»ng và»† nhá»ng vá»†n

Niá»m Tin Viá»t Nam

<http://www.niemtinvietnam.net/dacsan>

Á»á» trá»ng Á»á»i liên quan Á»á»n hòa bình và sá»± phát triá»fn cá»sa nhân loá»i." Chá»c chá»n sá»½ có nhiá»u câu há»i hóc búa Á»á»t ra Á»á»i vá»i sá»± cam ká»t này, liá»t Trung Quá»c sá»½ trá»£ lá»i Á»Æ»á»£c? Tá»« nhá»ng gì Á»ang diá»...n ra á»Ỗ Tân CÆ»Æ»ng liên ká»t vá»i nhá»ng gì diá»...n ra trên Biá»fn Á»ông trong thá»i gian gá»Sn Á»ây, viá»t Trung Quá»c Á»Æ»a ra các câu trá»£ lá»i có sá»©c thuyá»t phá»c thá»t không dá»....

HÆ»n ná»a Trung Quá»c hiá»t nay Á»ang có lá»±c IÆ»á»Æ»ng quân sá»± - bao gá»m cá»£ há»£i quân - má»nh nhá»t tá»i Biá»fn Á»ông, má»nh áp Á»á»£o so vá»i toàn bá»™ lá»±c IÆ»á»Æ»ng cá»sa tá»t cá»£ các nÆ»á»c trong vùng cá»™ng lá»i. Má»c dù Á»ang trong thá»i bình ngân sách quá»c phòng Trung Quá»c vá»«n liên tá»c tÆ»ng má»nh. Riêng trên Biá»fn Á»ông, Viá»t Nam Á»ã có kinh nghiá»t nÆ»m 1988, sau Á»ó Philippines Á»ã có kinh nghiá»t nÆ»m 1995 vá»• tiá»m nÆ»ng quân sá»± cá»sa Trung Quá»c...

Trong khi chÆ»a có các câu trá»£ lá»i rõ ràng và thuyá»t phá»c mà thiá»t chỉ trên thá»i giá»i, mong Á»á»£i, Á»á»u rõ hÆ»n là Trung Quá»c sá»p tá»i sá»½ có á»£nh hÆ»á»Ỗng chi phá»i ngày càng lá»n Á»á»i vá»i thá»i giá»i. Sá»± thá»t rõ ràng này lá»i Á»á»t ra nhá»ng câu há»i má»i.

Dù sao, liên quan Á»á»n tá»c Á»á»™ cÆ»ng phá»£i nói: Trung Quá»c vá»«a qua Á»ã "Á»i lên" rá»t nhanh, trong Á»ó có nguyên nhân Má»¹ "Á»i xuá»ng" rá»t nhanh. á»ž Má»¹ hiá»t nay có không ít ý kiá»n má»• xá» hiá»t tÆ»á»Æ»ng "cuá»™c chạy Á»ua Má»¹ - Trung" - xin tá»m gá»i nhÆ» vá»-y - Á»ang diá»...n ra này. Câu chuyá»t ngá»¥ ngôn ngày xÆ»a vá»• cuá»™c chá»y thi giá»a thá»• và rùa gá»£i lên nhiá»u bÆ»n khoÆ»n cho ngày nay.

Hiá»t tÆ»á»Æ»ng "tá»c Á»á»™ nhÆ» vá»-y rá»t nhá»y cá»£m vá»i Biá»fn Á»ông, vì hiá»t tÆ»á»Æ»ng này kích thích xu thá»i IÆ»á»Æ»ng cá»±c tá»i Á»ây. Trong bá»i cá»£nh Á»i xuá»ng cá»sa Má»¹, xu thá»i này nói lên Á»á»u gì? Liá»t có xuá»t hiá»t tình huá»ng các nÆ»á»c nhá»• trong khu vá»±c Biá»fn Á»ông có thá»f lá»i rÆ»i vào thá»i trá»Ỗ tay không ká»p chÆ»ng?NhÆ» vá»-y Biá»fn Á»ông có thá»f kém á»n Á»á»nh hÆ»n trÆ»á»c vá»• má»™t sá»' phÆ»Æ»ng diá»t nào Á»ó?

Báo chí Trung Quá»c có không ít tiá»ng nói cho rá»ng hiá»t nay là thá»i cÆ»i tá»t nhá»t Á»ánh chiá»m thêm má»™t sá»' Á»á»£o trên Biá»fn Á»ông. Tiá»ng nói cá»±c Á»oan hÆ»n thì cho Á»ây là cÆ»i há»™i vàng cá»sa Trung Quá»c "giá»£i quyá»t" dá»©t Á»iá»fm vá»n Á»á»• Biá»fn Á»ông! Trong khi Á»ó Trung Quá»c gá»Sn Á»ây tiá»p tá»c chính thá»©c khá»ng Á»á»nh yêu sách vùng "IÆ»á»ji bò»!

IV. Phát triá»fn hòa bình và siêu cÆ»á»ng.

Là bá»c thá»y cá»sa sá»± lá»t leo trong ngôn ngá»n ngoá»i giao, má»y nÆ»m gá»Sn Á»ây lãnh Á»á»o Trung Quá»c Á»ã thay cá»m tá»« trá»—i dá»y hòa bình bá»ng cá»m tá»« phát triá»fn hòa bình Á»á»f nói vá»• chiá»n IÆ»á»£c cá»sa mình. Viá»t thay Á»á»i cách diá»...n Á»á»t nhÆ» vá»-y nhá»m xoa dá»u lo ngá»i cá»sa nhiá»u nÆ»á»c trên thá»i giá»i, trÆ»á»c há»t cá»sa các nÆ»á»c láng giá»ng. Tuy vá»-y, siêu cÆ»á»ng Á»ang hình thành Trung Quá»c hiá»t là má»™t trong nhá»ng Á»á»• tài thá»i sá»± nóng bá»ng trên thá»i giá»i và trong khu vá»±c Á»ông Nam Á».

Chá»c chá»n vá»«n còn má»™t khoá»ng cách khá xa giá»a siêu cÆ»á»ng Á»ang hình thành là Trung Quá»c và siêu cÆ»á»ng Á»ang tá»n tá»i là Má»¹. Có không ít ý kiá»n cho rá»ng vì nhá»ng giá» trá»« riêng cá»sa Trung Quá»c, vì Trung Quá»c là nÆ»á»c cá»sa Á»á»Æ»ng Cá»™ng Sá»£n Trung Quá»c, v.v... nên rá»t khó cho Trung Quá»c có thá»f giành lá»y vai trò lãnh Á»á»o thá»i giá»i.

HÆ»n ná»a dân chá»§ là xu thá»i ngày càng má»nh á»Ỗ má»i quá»c gia - ká»f cá»£ á»Ỗ Má»¹. Song dân chá»§ lá»i là gót chân Achile cá»sa Trung Quá»c, và có lá»½ chính Á»iá»u này - chá»© không phá»£i khoá»ng cách phát triá»fn so vá»i Má»¹ - Á»ang loá»i trá»« hay là ít nhá»t Á»á»y lùi ra xa khá»£ nÆ»ng xuá»t hiá»t má»™t Pax Sinica. Vá»£ lá»i, ná»u Pax Americana chá»% là chuyá»t không tÆ»á»Ỗng, thì làm sao có Á»Æ»á»£c Pax Sinica. Thá»i

Niá»m Tin Viá»t Nam

<http://www.niemtinvietnam.net/dacsan>

Trên thá»c tá»đ, má»c dù có thá»c tâm hay không hoá»c vì má»™t lá»đi ích riêng nào Ä'ó, Trung Quá»'c Ä'ã cùng vá»i cá»™ng Ä'á»"ng quá»'c tá»đ làm nhiá»•u viá»t trong nhá»ng vá»n Ä'á»• chung nhÆ° chá»'ng khá»ng bá»', vá»n Ä'á»• vÄ© khí nguyên tá»- cá»sa Bá»c Triá»•u Tiên, há»p tác trong chá»'ng khá»ng hoá»ng kinh tá»đ thá»đ giá»i...

Trung Quá»'c hiá»t nay vá»n chá»s trÆ°Æng tiá»đp tá»c tích IÄ©y sá»c má»nh, tránh Ä'á»ng Ä'á»™, ra sá»c Ä'fng cÆ°á»ng á»nh hÆ°á»Yng cá»sa mình. Nhìn chung, Trung Quá»'c tranh thá»s hòa bình Ä'á»f tá»đo thuá»n lá»đi cho sá»± phát triá»fn cá»sa chính mình, tiá»đp tá»c tìm kiá»đm há»p tác, Ä'á»"ng thá»i tá»đo cÆ° há»™i má»Y rá»™ng quyá»•n lá»±c má»•m nhÆ° Ä'ang diá»...n ra á»Y khá»p các châu lá»c. Trên nhiá»•u phÆ°Æng diá»t, Trung Quá»'c biá»đt mình còn nhiá»•u Ä'á»fm yá»đu nên tiá»đp tá»c giá»u mình, chÆ°a vá»™i tranh giành vai trò lãnh Ä'á»đo thá»đ giá»i.

Nói ngá»n gá»n: Trung Quá»'c vá»n còn trong giai Ä'óá»n cá»s thá»i gian Ä'á»f má»nh thêm, Ä'á»f các Ä'á»i thá»s cá»sa mình tiá»đp tá»c yá»đu Ä'i. Song Ä'i liá»n vá»i cách tiá»đp cá»n hòa bình này, thÆ°á»ng xuyên là các bÆ°á»c Ä'i "nóng" (hot performances) Ä'á»f má»Y rá»™ng quyá»•n lá»±c "cá»ng" cá»sa mình - nhá»t là Ä'á»i vá»i các nÆ°á»c láng giá»ng, Ä'á»c biá»t là á»Y Ä'ông Nam Á - nÆ°i so sánh lá»±c IÆ°á»ng tá»đi chá»— nghiêng há»n vá»• Trung Quá»'c.

Ä'á»•u kiá»t Ä'á»f có nhá»ng "bÆ°á»c Ä'i nóng" là khi xuá»t hiá»t các cÆ° há»™i cho phép; giá»i há»n cá»sa nhá»ng "bÆ°á»c Ä'i nóng" là cá»s cá»' và không Ä'Æ°á»c phá vá»i má»c tiêu trá»Y thành siêu cÆ°á»ng cá»sa Trung Quá»'c. Nhiá»•u thá»p ká»- nay cho thá»y Trung Quá»'c là bá»c thá»s cá»sa cách tiá»đp cá»n nhiá»•u chiá»•u nhÆ° vá»y Ä'á»i vá»i thá»đ giá»i Ä'Æ°Æng Ä'á»đi, thu hoá»ch Ä'Æ°á»c nhá»ng ká»đt quá»đ ngày càng lá»n. Thá»±c tá»đ này ngày càng thá»c tá»t cá»đ các Ä'á»i thá»s cá»sa Trung Quá»'c, Ä'á»"ng thá»i uy hiá»đp nghiêm trá»ng các nÆ°á»c nhá»• chung quanh.

Bình luá»n trên nhá»t báo Giá»đi phóng quân Nhân dân (Trung Quá»'c) ngày 12-03-2009, Ä'á»đi tá» Giá»đi phóng quân Trung Quá»'c Hoàng Thôn Luá»n (má»™t nhà báo có tên tuá»•i) viá»đt:

"...Quyá»•n lá»đi quá»c gia cá»sa Trung Quá»'c vÆ°á»t xa ra ngoài biên cÆ°Æng lãnh thá»•, vùng trá»i, vùng biá»fn cá»sa Trung Quá»'c, bao gá»m cá»đ các vùng Ä'á»đi dÆ°Æng bao la nÆ°i các tàu chá»Y dá»su cá»sa Trung Quá»'c qua lá»đi, cÄ©ng nhÆ° không gian vÄ© trá»... Quyá»•n lá»đi quá»c gia Trung Quá»'c má»Y rá»™ng Ä'á»đn Ä'âu, sá»c má»t nh cá»sa lá»±c IÆ°á»ng vÄ© trang cá»sa chúng ta (Trung Quá»'c) Ä'Æ°á»c má»Y rá»™ng Ä'á»đn Ä'á»y!.. Ä'á»ng trÆ°á»c nhiá»t má»lá»ch sá»- má»i, lá»±c IÆ°á»ng vÄ© trang cá»sa chúng ta (Trung Quá»'c) không chá»% bá»đo vá»t biên giá»i lãnh thá»•, mà còn phá»đi bá»đo vá»t biên giá»i quyá»•n lá»đi quá»c gia cá»sa chúng ta."

NgÆ°á»i dân trong khu vá»±c Biá»fn Ä'ông rá»t quan tâm Ä'á»đn nhá»ng hiá»t tÆ°á»ng Ä'ã xá»y ra trong khu vá»±c cá»sa mình và Ä'Æ°á»c khái quát lá»đi thành quan Ä'á»fm nêu trong phát ngôn này: NgÆ°á»i dân khu vá»±c Biá»fn Ä'ông không muá»n biá»fn cá»sa mình ná»•i sống!

V. Ä'á»i tá»i má»™t Biá»fn Ä'ông hòa bình.

Ä'ông Nam Á hiá»t nay là khu vá»±c kinh tá»đ phát triá»fn nÄ'fng Ä'á»™ng trong bá»i cá»đnh chung cá»sa sá»± phát triá»fn nÄ'fng Ä'á»™ng toàn châu Á. Các nÆ°á»c ASEAN - trong Ä'ó có Viá»t Nam - ý thá»c sâu sá»c Ä'á»•u này.

Má»c dù còn rá»t nhiá»•u viá»t phá»đi làm, má»c dù còn xa cái Ä'ích trá»Y thành má»™t cá»™ng Ä'á»"ng kinh tá»đ hoàn chá»%nh, song Ä'ã có nhiá»•u ná»— lá»±c cá»sa các nÆ°á»c thành viên làm cho ASEAN ngày nay trá»Y thành má»™t thá»±c tá»f, má»™t tá»• chá»c có vá»t thá»đ kinh tá»đ, chính trá» ngày càng cao trong cá»™ng Ä'á»"ng

quá»c tá»i. ASEAN ngày nay Ä'ang mang lá»i cho các nÆ°á»c thành viên cá»Sa mình nhá»ng Ä'ía»u kiá»t không thá»f thiá»u cho sá»± nghiá»p phát triá»fn cá»Sa má»—i nÆ°á»c, do Ä'ó sá»± há»p tác má»i má»t giá»a các nÆ°á»c thành viên ngày càng gia tÃ»ng.

Trên thá»±c tá»i ASEAN Ä'ã trá»Y thành má»Tm trong các yá»u tá» quyá»t Ä'á»nh gìn giá» hòa bình và an ninh cho tá»t cá» các nÆ°á»c thành viên và toàn khu vá»±c. Chính thá»±c tá»i này Ä'ang ngày càng nâng cao và hoàn thiá»t tính cá»Tmng Ä'á»ng cá»Sa tá»± chá»©c này.

ASEAN vá»i tính cách nhÆ° vá»y trá»Y thành má»Tm Ä'á»i tác quan trá»ng cá»Sa cá»Sa tá»t cá» các tá»± chá»©c kinh tá»i, chính trá»c, vÃ»fn hóa á»Y phá»m vi quá»c tá»i và các khu vá»±c và vá»i nhiá»u nÆ°á»c trên thá»i giá»i - Ä'á»c biá»t là vá»i tá»t cá» các cÆ°á»ng quá»c và các ná»n kinh tá»i lá»n. Các giá»...n Ä'àn cá»Sa ASEAN nhÆ° ARF, ASEAN + 3, ASEAN + 1 (trong Ä'ó có Trung Quá»c)..., các hình thá»c há»p tác kinh tá»i, chính trá»c, vÃ»fn hóa Ä'ang giá»...n ra vá»i tá»t cá» nhá»ng Ä'á»i tác này trá»Y thành yá»u tá» không thá»f thiá»u cho hòa bình, phát triá»fn và an ninh cá»Sa khu vá»±c và góp phá»n quan trá»ng vào hòa bình, há»p tác và phát triá»fn cá»Sa thá»i giá»i nói chung.

Ä'á»c biá»t trong nhá»ng nÃ»m gá»n Ä'ây có nhiá»u ná»— lá»±c lá»n cá»Sa tá»t cá» các quá»c gia liên quan Ä'á»y má»nh há»p tác trong các khung khá» ASEAN + 3, ASEAN + 1. vãn... vãn... Ä'ang có nhiá»u ná»— lá»±c hÆ°á»ng sá»± há»p tác này Ä'í tá»i má»Tm dá»ng cá»Tmng Ä'á»ng kinh tá»i nào Ä'ó bao gá»m các nÆ°á»c ASEAN và các ná»n kinh tá»i quan trá»ng trong khu vá»±c. Ä'Æ»n giá»n là sá»± phát triá»fn nÃ»ng Ä'á»Tmng cá»Sa châu Á nói chung và Ä'òi há»i má»Y rá»Tmng quan há»t há»p tác cá»Sa tá»± cá»ng nÆ°á»c riêng lá» Ä'á»t ra yêu cá»u này. Tình hình hiá»t nay có thá»f cho phép ká»t luá»n: Sá»± phát triá»fn này càng má»nh, sá»± càng có nhiá»u khá»n nÃ»ng cá»ng cá» hòa bình và an ninh trong khu vá»±c; khá»n nÃ»ng ná»i sóng trên Biá»fn Ä'ông sá»± khó hÆ»n hay bá» Ä'á»y lui.

Còn nhiá»u trá»Y ngá»i lá»n trên con Ä'Æ°á»ng hoàn thiá»t cá»Tmng Ä'á»ng ASEAN vì lá»i ích cá»Sa chính mình và vì Ä'òi há»i há»p tác vá»i thá»i giá»i bên ngoài. TrÆ°á»c há»t phá»i ká»f Ä'á»n tình trá»ng phát triá»fn không Ä'á»ng Ä'á»u cá»Sa các ná»n kinh tá»i các nÆ°á»c thành viên, vì tính Ä'á»ng dá»ng cá»Sa các ná»n kinh tá»i này (do Ä'ó khó liên ká»t bá»± sung cho nhau), và má»Tm vài nÆ°á»c thành viên còn có má»Tm sá»± vá»n Ä'á» ná»Tm trá»c. Trá»Y ngá»i lá»n nhá»t cá»Sa các nÆ°á»c ASEAN không phá»i là cái nghèo và khoá»ng cách phát triá»fn lá»n so vá»i thá»i giá»i bên ngoài (ngoá»i trá» Singapore là trÆ°á»ng há»p Ä'á»c biá»t), mà là khá»n nÃ»ng khá»c phá»c nhá»ng yá»u kém còn nhiá»u má»t há»n chá»i - do nhiá»u yá»u tá»i lá»ch sá»± và vÃ»fn hóa cá»Sa nhá»ng nÆ°á»c này.

Nói thá»ng thá»n, ý chí má»nh má» cá»Sa các nÆ°á»c thành viên ASEAN trá»Y thành má»Tm cá»Tmng Ä'á»ng má»nh còn là Ä'ía»u Ä'áng mong muá»n. Ä'á»c biá»t á»Y nhiá»u nÆ°á»c ASEAN kinh tá»i thá»c trÆ°á»ng, nhà nÆ°á»c pháp quyá»n và xã há»Tm dân sá»± còn á»Y má»©c thá»p, có nÆ»i rá»t thá»p, có nÆ»i nhá»ng khái niá»m này còn là Ä'ía»u xa lá»i. Tình trá»ng này là nguyên nhân dá»n tá»i thiá»u, vá»ng dân chá»S, kim hãm nghiêm trá»ng nhá»ng quá»c gia này trên con Ä'Æ°á»ng phát triá»fn cá»Sa mình. Chính tình trá»ng lá»i há»u này cùng vá»i tá»t ná»n tham nhÃ»ng, Ä'á»ng minh vá»i sá»± can thiá»p và lÃ»ng Ä'óá»n tá»± bên ngoài, Ä'ang là ká»± thù nguy hiá»m cá»Sa sá»± phát triá»fn trong sá»± Ä'ông các nÆ°á»c ASEAN. Song cái khó nhá»t là dân chá»S chá»± có thá»f là ká»t quá» cá»Sa phát triá»fn, chá»© không phá»i cá»Sa áp Ä'á»t!

Tuy nhiên, có thá»f khá»ng Ä'á»nh sá»± thá»ng nhá»t ý chí cá»Sa các nÆ°á»c thành viên ASEAN vì má»Tm cá»Tmng Ä'á»ng hoàn chá»±nh ngày càng cao. Ä'ây là Ä'ía»u cá»n Ä'Æ°á»ng cá» các nÆ°á»c thành viên nuôi dÆ°á»ng, cá»± vÃ». Hiá»t tá»i và trong tÆ»Æ»ng lai ý chí thá»ng nhá»t này má»i là yá»u tá» quyá»t Ä'á»nh. Thá»i giá»i Ä'ang có má»Tm ASEAN ngày càng tá»± tin hÆ»n, có ý chí dá»±a vào chính mình nhiá»u hÆ»n. Cá»±c giá»t thá»i giá»i thá»i ká»±. 21 cÃ»ng Ä'ang Ä'òi há»i phá»i có má»Tm ASEAN là Ä'á»i tác có trá»ng lÆ°á»ng quan trá»ng trong khu vá»±c cá»Sa mình cÃ»ng nhÆ° trong há»Tm nhá»p toàn cá»u.

